

stigninger fra Aar til Aar, fra Aarhundrede til Aarhundrede. Og denne Tanke er altsaa anerkendt i vor Lovgivning, og det er ogsaa let og simpelt at begrunde Afgiftens Retfærdighed. Jeg skal prøve paa at nævne et Par Eksempler.

Under Handelen med Grunde her i Byen ser man meget ofte, at man i den indre By er oppe paa en Pris af 4—5—6—700 Kr., ja, i et enkelt Tilfælde helt oppe paa 1,300 Kr. pr. Kvadratalen. Nu er der vel ingen, der vil paastaa, at det er de enkelte Ejere, der i Tidens Løb ved en utrolig Dygtighed have formaaet at give et saadant Stykke Jord den høje Værdi. Nej, det er de mange Mennesker, der have hjulpet til, at København er bleven den By, den er, og det er ikke blot de Mennesker, der leve her inde, eller dem, der leve nu, men ogsaa hele den øvrige Befolkning, som har hidraget til, at København er bleven den forholdsvis store By, som den nu er, saa at Priserne paa Grundene ere blevne saa høje. Det er altsaa hele Samfundet, der har været med til at skabe disse Priser. Er det derfor ikke ret og billigt, at Samfundet ogsaa faar Lov til at inddrage Renten af disse Værdier i Stedet for, at den skal gaa i private Lommer? I den lille By, hvor jeg bor, Brønderslev, er der nu Grunde, som koste over 20 Kr. pr. Kvadratalen. For 40 Aar siden, da Banen blev anlagt, vare disse Grunde maaske ikke mere værd end 5 Øre pr. Kvadratalen. Hvem er det, der har givet disse Grunde denne vældige Værdiforøgelse fra 5 Øre til 20 Kr.? Det er ikke de enkelte Mennesker eller den enkelte Mand, der sad inde med Jorden den Gang og maaske gør det endnu, men det er Staten og Kommunerne, som have anlagt en Jernbane deroppe, saa at der er blevet en Stationsby, det er alle de mange Mennesker, som have virket saavel i Byen som i dens Omegn og gjort Brønderslev til det, den er nu, saa at Grundene paa enkelte Steder nu have en Værdi af 20 Kr. pr. Kvadratalen, og derfor var det ogsaa ret og billigt, om Stat og Kommune fik Lov til at inddrage Renten af disse Værdier, i Stedet for, at den skal vedblive at gaa i private Lommer. — Naar jeg her siger: Ret, mener jeg en saadan Ret, at den overfor Retfærdighedens Domstol kan

begrunde en virkelig Indtægt for Stat og Kommune ved Grundværdibeskatningen.

Men alle disse Værdistigninger lige fra den Tid, da Jorden egentlig ingen Værdi havde, hele Jordrenten er i Aarhundredernes Løb gaaet i de private Lommer til Tab og paa mange Maader til Skade og Ulykke for Befolkningen. Det skal jeg nu ikke komme nærmere ind paa, thi det er det *retfærdige* i Forholdet til Skattespørgsmaalet, som jeg vil drage frem og understrege. Maa jeg i denne Sammenhæng tillade mig blot at citere et Par Linier af et Skrift, som nylig er udkommet, af Ingeniør Folke-Rasmussen, betitlet „Skat og Erhverv“. Han siger blandt andet deri: „Ved Indførelse af Grundværdibeskatning vil man saaledes opnaa en meget betydelig Besparelse, d. s. v. Formindskelse af Skatterne, fjerne al Usikkerhed og Vilkaarlighed og den Demoralisation, som dermed følger, og sidst, men ikke mindst, lette Produktionen for de Byrder, der synes at skulle gøre Krisetilstanden permanent i vort Samfund, slaa Portene op for et økonomisk Fremskridt, hvis Virkninger og Muligheder neppe lade sig overskue“.

Og her, hvor Grundværdierne ere, findes ogsaa *Skattepligten*, og hvis Skatteevnen ikke tillige findes her, er det i første Linie hele den usunde Spekulations Skyld, som har kunnet trives saa godt i Ly af det private Jordrentemonopol. Dette Monopol har, som ethvert andet Monopol Magt til at skrue Priserne i Vejret til en unaturlig Højde — her altsaa Jordpriserne —, og derved kan det tvinge Folk til at betale en ret betydelig Adgangspris for at faa Lov til at arbejde. Det private Jordmonopol har ved en vidtdreven Spekulation skruet Jordpriserne op til en ganske unaturlig Højde, og derved er den kommen til at virke som en Skat paa Arbejdet og som en Skat, der gaar i private Lommer, og som gør det vanskeligere og vanskeligere at faa Arbejde. Saa længe derfor Staten tillader Opretholdelsen af denne Tilstand, som skaber økonomiske Kriser, og hvorved Arbejdsløsheden stadig vokser, har den ogsaa en Pligt til at understøtte de arbejdsløse, det er dens Skyldighed. Vil den derimod gribe ind og gøre Skridt til at inddrage Jordrenten, vil ogsaa Arbejdsløsheden indskrænkes. Ar-